

Előfizetési árak:

helyben, házhoz hordva:

Egész évre	16 kor. — fill.
Fél évre	8 „ — „
Negyedévre	4 „ — „
Egy óra	1 „ 34 „
Egyes szám	ára 8 fillér.

Vidékre, postán küldve:

Egész évre	18 kor. — fill.
Fél évre	9 „ — „
Negyedévre	4 „ 50 „
Egy óra	1 „ 50 „

PÉCSI FIGYELŐ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 5 órakor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Pécs, Mária utca 1. sz. első emelet.

Kéziratot

vissza nem adunk.

Hirdetések a legutányosabban számítottak. Nyíltb tér sora 60 fillér.

A városok nyomorusága.

Pécs, 1902. január 14.

A magyar városok háztartási bajai általában úgy hasonlítanak egymáshoz, mint egyik tojás a másikhoz, mert ezeknek a bajoknak egy közös kuforrásuk van, a kormány szűkkeblősége s így az eredménynek is mindenütt azonosnak kell lennie.

Minden jövedelem kevés, mert a legnagyobb részét fölemészti az adminisztráció. Mérhetetlen és folyton fokozódó költségek kellene a közigazgatásra, egyre szaporítani kell a tisztviselői létszámot, mert az állam rendelkezik a városokkal, parancsol, de nem fizet. A tisztán állami funkciókat teljesítő városi hivatalokra mind több munkateher hárul. Így, hogy mást ne említsünk, az új bünvádi eljárás az előnyomozatnak a városi közegekre való áthárításával a rendőri hivatalok szaporítását tette szükségessé országsherte, a bünvádi átalányból azonban a kormány a városoknak nem juttat semmit. Az állami anyakönyvvezetőket szintén városi alkalmazottaknak kellett minősíteni s az ezzel járó költségtöbbletet szintén vonakodik megtéríteni az állam.

Pécs város törvényhatósága már ismételt szót emelt az áthárított állami funkcióknak városi költségen való teljesítése ellen, a kormány azonban erre rá sem hederített, a mint nem hederit más városok óvására, tiltakozására és jogos követeléseire sem. Sőt ellenkezőleg, úgy intézi el a városok felszólalásait, hogy újabb fölháborodásra szolgáltat méltó okot. A mint okot szolgáltatott erre a fogyasztási adó visszatérítéseknél, melyeknél a pénzügyminiszter egyszerűen letagad egy esztendei írtelményt.

E miatt is fölirt más városok példájára Pécs városa. És kifejezésre jutott már több helyütt, hogy végső esetben pör útján kell érvényt szerezni a városok törvényes jogának az elvont 1898-ik évi részesedéshez. De ezzel mitsem törődik a jog, törvény és igazság kormánya. Mit neki a valóságos jog és igazság; elég, ha rákenik ezeknek és minden egyéb érényeknek gyakorlását a sugalmazott újságok, amelyek kórusban ünneplik nap nap után, este és reggel a Széll-uraimat és annak áldásait.

Persze ebből meg nem élnek a városok. És a hol, mint nálunk is, végére jutottak a kommunitás erejének, megszólal a vészkiáltás. Ilyen vészkiáltás hangzott el Nagyváradról is a folyó évi városi

költségvetés tárgyalásánál, mely szintén az adózó polgárság terheinek fokozásával járt. Elhatározták tehát, hogy föliratot intéznek a kormányhoz. Azt kérik ebben, a mit már Pécs városa is eredménytelenül kérelmezett, hogy t. i. a kormány szabadítsa meg a várost az állami funkciók költségének viselésétől. Pedig Nagyvárad — ezelőtt legalább — még a dédelgetett városok közé tartozott s így pl. tanügyi költségeihez tetemes állami segílyt kapott, a mi iránt mi hasztalan ostromoltuk már évek óta az oktatásügyi minisztert.

A nagyváradai fölirat is azt mondja, a mit mi is hangoztattunk, hogy a városi tisztviselők nagy része állami teendőket végez az adóhivatalban, a katonai ügyosztályban, a rendőrségnél stb. stb. Kifejti a nagyváradai fölirat, hogy hazánk közjogi szervezete az 1886. évi 26 ik törvénycikkben meghatározott megyei és városi törvényhatóságokra van építve. Ezek tevékenységét tehát nem a rész, mint inkább az egész céljainak keresztülvitele képezi, működésükkel nem annyira a saját különleges, mint tulnyomó részben egyetemes, illetve állami érdeket szolgálnak.

Ezt a kétségtelen tényt maga az állam is elismerte s ebből folyólag, de meg mert a törvényhatóságok zavartalan működése nélkül az államakarat hatályosan nem is érvényesülhetne, a megyei törvényhatóságokat állandó javadalmazásban részesítette és részesíti ma is, sőt ezt a javadalmazást a vármegyei tisztviselők fizetésének megjavítására ujabban föl is emelte. Sajnos azonban, a kormány a városi törvényhatóságoknak más mértékkel mér, mint a vármegyéknek, pedig azok is ugyanazokat az állami funkciókat teljesítik a saját költségükön tartott tisztviselőikkel, mint a vármegyék és a városok segélyezésétől az államhatalomnak már a saját létérdeke szempontjából sem volna szabad eltekinteni, hisz azok képezik a fejlődött viszonyok következtében a magyar nemzeti állam épületének legerősebb oszlopait.

De azért hiába való minden panasz és jalkiáltás. Hiába emeli föl ma kérés szavát Nagyvárad, a mint hiába emelte föl tegnap Pécs városa, hogy e nagy megterheltetések következtében a városok fejlődése megakad, a mi egyenlő a visszaeséssel s ez első sorban magát az államérdeket veszélyezteti. Meghallgatja ezt a kormány, de nem segít és engedi, hogy a városok tovább is vergődjenek a nyomoruságban.

Ha szónokolni kell, hogy a vidékért ezt teszszük, azt teszszük, arra kapható a sokat szavaló miniszterelnök minden minisztere. Valóságos szóáradat, égrengető frázisok hangzanak arról, hogy a vidéki központok, emporiumok, a kultúr városok sorsa lelkesíti a kormányt és mindenre kész azok emeléséért ipari, kereskedelmi, kulturális téren. A valóság pedig az, hogy a városokat egyszerűen kizsákmányolják és nem tesznek értük semmit, sőt a jogos követeléseiket is elutasítják és mint a fogyasztási adóknál történt, magyarán mondva: becsapják őket.

A szomorú példa bizonyította, hogy itt még a törvényhozás parancsa sem segít. Hisz az volt a törvénykönyvünkben, hogy a városok pénzügyeinek rendezésére a kormány 1901-ben tartozik javaslatot terjesztetni a törvényhozás elé s az eredmény az lett, hogy a kormány e helyett olyan javaslatot fogadtatott el, mely ezt a záros határidőt kitolja bizonytalan időre, bizonyosan addig, mikor már nem lesz mit rendezni, mert bizony ha így megy, nem vagyunk messze attól, hogy városaink egymásután elsüllyednek a bukás örvényébe.

A „Pécsi Figyelő“

a legolcsóbb politikai napilap. Országos politikai iránya, a mit harminc év óta kitarással, hazafias hűséggel szolgál: a függetlenségi és 48-as párt elveinek szolgálata.

Mindenre kiterjedő figyelemmel foglalkozik a városi és megyei ügyekkel, mindenkor a város és Baranyamegye közönségének érdekeit tartván szem előtt.

Teljesen közérdekű tartalommal a „Pécsi Figyelő“ minden nap a délutáni órákban jelenik meg s így megelőzi értesüléseivel az összes helybeli és fővárosi lapokat is.

Előfizetési ára 1902. január 1. napjától kezdve:

helyben házhoz hordva

egész évre	16 kor. — fill.
félévre	8 kor. — fill.
negyedévre	4 kor. — fill.
egy óra	1 kor. 34 fill.

Vidékre postán küldve

egész évre	18 kor. — fill.
félévre	9 kor. — fill.
negyedévre	4 kor. 50 fill.
egy óra	1 kor. 50 fill.

Az előfizetés legcélszerűbben postautalványon a „Pécsi Figyelő“ kiadóhivatalához (Pécs, Mária-utca 1. sz. 1. em.) küldendő.

Hírek.

Pécs, 1902. jan. 14.

Napirend 1902. január 15-én.

Naptár: szerda, jan. 15. — Róm. kath. Pál. — Prot.: Jeromos. — Görög-kel. (jan. 2.) Szilveszter. — Zsidó Sebat 7. — Nap két 7 óra 29 perckor; nyugszik 4 óra 19 perckor. — Hold két 9 óra 51 perckor reggel; nyugszik 10 óra 42 perckor éjjel.

Időjelzés. A központi meteorológiai intézet jelzése szerint: hideg idő, éjjeli fagy, délen csapadék várható.

Fegyelmi választmány ülése a vármegye-házán d. e. 11 órakor.

A pécsi Dalárda estélye a Nagy Vigadóban este 8 órakor.

Színház: »Garasos alispán«, vigjáték.

— **(Baranyavármegye közigazgatási bizottsága)** ma délelőtt 9 órakor tartotta rendes havi ülését Láró Fejérváry Imre dr. főispán elnöklete alatt a vármegye-házán. Az ülésen résztvettek: Koszits Kamill alispán, Stenge Ferenc főjegyző, Dragonescu Döme kir. pénzügyigazgató, Salamon József kir. tanfelügyelő, Benkő Gyula, Német Lipót, Hinka László, Kovácsfi Kálmán kir. főmérnök, Darázs Ödön dr., Deván Ottó kir. ügyész, Johann Béla dr. főorvos, Nagy Jenő tiszti főügyész, Jeszenszky Lajos árvaszéki elnök, Miksik Ákos állami főállatorvos, Simonfay János, Vadnai Jenő tb. főjegyző és a referens aljegyzők. Koszits Kamill alispán ily minőségben először lévén jelen, kéri a jóakaratot a bizottság részéről magának. Ezután a szakelőadók és a referens aljegyzők ügyeit tárgyalta le a bizottság s az ülés 11 órakor ért véget.

— **(A baranyavármegyei gazdasági egyesület)** igazgató választmánya Ország Lajos elnöklete alatt f. hó 13 án tartotta meg ülését a vármegye-ház nagytermében. Miután az igazgató választmány a számvizsgáló bizottság jelentését a múlt évi zárszámadásokról, valamint f. évi költségelirányzatot tudomásul vette, elhatározta, hogy az egyesület tisztújító közgyűlést február havának 2-ik napjára hívja össze. Az igazgató választmány köszönettel vette tudomásul, hogy a földmívelésügyi miniszter a téli gazdasági és mezőgazdasági házi ipari tanfolyamok céljára 2550 korona segélyt adott és örömmel értesült a titkár jelentéséből, hogy ezen, a gazdasági egyesület és Somsich Béla szaktanár által szervezett és vezetett tanfolyamok rendkívüli sikerrel működnek és a vármegye tizenegy községében terjesztik a modern gazdálkodás alapelveit. Elhatározta továbbá az igazgató választmány, hogy az egyesület titkára által előterjesztett a f. évre szóló működési tervezett a közgyűlésnek elfogadásra ajánlja. Ez a tervezet a rendelkezésére álló anyagi eszközök keretében az egyesületnek oly mérvű tevékenységét helyezi kilátásba, mely a vármegye gazdasági fejlődésének fontos tényezőjévé válik, ha ezt a gazdaközönség érdeklődése és támogatása kíséri. A gazdasági hitelszövetkezetek alakítása érdekében megindítandó erélyes mozgalom, a gazdasági munkás és cseléd segély pénztár eszméjének propagálása, gazda körök és népkönyvtárak szervezése, továbbá tenyészállat szemlék, szőlődíjazások, ekeverseny rendezése, továbbá mintagazdaságok létesítése, egy Pécsen alakítandó gyümölcs értékesítő szövetkezet szervezése, tanulmányi kirándulások kigazdák részére és a vármegye mezőgazdaságának és állattenyésztésének méltó bemutatása a pozsonyi kiállításon — ezek a főbb pontok, melyek magukba foglalják az egyesületnek ez évre tervezett működését. Miután az igazgató választmány még elhatározta, hogy amerikai és hazai szőlőveszteknek Olaszországba irányítandó exportja érdekében az egyesület felir a földmívelésügyi miniszterhez, még több rendbeli miniszteri leiratot és a folyó ügyeket intézte el.

— **(A Pécsi Szent Vince Egylet 1901. évi kimutatása)** most jelent meg.

Az 1901. évi összes bevételek 9754 kor. 61 fillért, az összes kiadások 8185 kor. 36 fillért tettek ki. A bevételeknél különösen kiemelendők ezen tételek: Hetey Sámuel megyéspüspök 1600 K., Walter Antal apátkanonok 600 K. Szent Ferenc-rendi zárda templom Szent Antal perselye: 2097 K. 64 fill., Miasszonyunkról nevezett nőzárdatemplom Sz. A. perselye 786 K., Irgalmasrendiek zárdatemploma Sz. A. perselye 561 K 25 fill., belvárosi plébánia templom Sz. A. perselye 503 K 81 fill., budai külvárosi plébániatemplom Sz. A. perselye 235 K 84 fill., »Szent Család Kis Követe« c. lap (Virág Ferenc szerk.) gyűjtése 209 K 24 fill., az egylet működő tagjainak adakozása az egyleti perselybe 253 K 5 fill., dr. Wurster József kanonok 158 K, Pécsi Takarékpénztár 200 K, Sláby nővérek 74 K, Dulánszky Mária 90 K, Gyikos Péter 45 K, Pozsgai József kanonok 60 K, Sávolyi Jánosné 70 K. — A kiadások kizárólag élelmi szerekre mentek. Kenyérre: 3607 K 4 fill., tejre 3028 K 40 fill., husra 1137 K 12 fill. Adott ki az egylet még tűzifára (szegényeknek) 340 koronát és nyomtatványokért 72 koronát. Súlyban számítva az 1901. évben kiosztott kenyér 23224 kilót, tej 21513 litert, hus 1174 kilót, a fa 23587 $\frac{1}{2}$ kilót tesz. A segélyezett szegények száma 1901. évben 731 volt 318 családra eloszolva, köztük 193 özvegyasszony, 70 házaspár, 343 gyermek, 5 urahagyott nő, 34 hajadon, 14 magános férfi, 2 magános férfi gyermekkel. Az áldásosan működő egyletnek fővédnöke: Hetey Sámuel püspök, tiszteletbeli tagja Walter Antal kanonok, elnöke walgbachi Watzesch Miklós nyug. ezredes, alelnöke: Wajdits Gyula tb. kanonok, pénztárosa Spies János kanonok, titkára Hanuy Ferenc dr. theol. tanár, szerkesztő. Működő tagjai a tisztikaron kívül még kilenc egyházi és világi férfi.

— **(Eljegyzések.)** Hirsch Alfred, ihárosi nagyberlő eljegyezte Hónig Irént Dombóvárról. — A napokban jegyezte el Villányban Bartonics Antal gőzmalom tulajdonos fia Tengler Mariskát.

— **(A szigetvári ker. jótékony nőegylet)** f. hó 11 én rendezte »Dominó estélyét« az Olvasóegylet helyiségeiben. Dominójelmez ugyan nem sok volt, de azért a mulatság a legjobb kedélyhangulatban reggelig elhúzódott és így ez estély úgy erkölcsileg, mint anyagilag sikerült.

— **(Bizottságok kiegészítése.)** Baranyamegye közigazg. bizottságának mai ülésén kiegészítették a folyó évben működő bizottságokat. Így első sorban a **fegyelmi választmányba** rendes tagokul Német Lipót, Hinka Lászlót, Dragonescu Dömét és Kovácsfi Kálmánt; póttagokul Simonfay Jánost és Salamon Józsefet választották meg. A **gyámügyi felelősségi bizottságba** a főispán kinevezte Hinka Lászlót és Jagits Józsefet; póttagul Benkő Gyulát. A bizottság beválasztotta rendes tagokul Német Lipót és Simonfay Jánost; Driess Lajost póttagul. A **pótadóügyben** felszólamló bizottságba beválasztották Dragonescu Dömjén, Hinka László, Simonfay János és Benkő Gyula. Az **ipartanácsba** a pécsi iparkamara Engel Józsefet, Krausze Ignácot, Hamerli Imrét és Höffler Jakabot választván be, most a bizottság titkos szavazással — 11 szóval — **Feuerstein** Jánost és **Auber** Istvánt rendes tagokul; **Rauschenberger** Antalt és **Novák** Sándort pedig póttagokul beválasztotta. Az **erdei kihágási bíróságba** Hinka Lászlót, Simonfay Jánost, Darázs Ödönt, Benkő Gyulát, **Jeszenszky** Ferencet, **Driess** Lajost és **Stajevits** Jánost választották be. Végül az **egészségügyi bizottságba** beválasztották **Kovácsfi** Kálmán főmérnököt, **Slauch** Imre építész és **Csonka** Lajos, szentlőrinci gyógyszerészt.

— **(Utóhang a képviselőválasztásokhoz.)** A lefolyt országgyűlési képviselőválasztás alatt lapunkban mohácsi tudósi-

tónk azt írta, hogy **Szinkovich** Károly, mohácsi főszolgabíró, a mohácsi kerületben korstekedést folytat **Stajevics** János képviselője mellett. **Szinkovich** Károly ezt magára sértőnek találván, a közlemény miatt sajtópört indított, illetve ennek folyamatba tétele végett alispáni engedélyt kért. S egyszersmind a fegyelmi eljárást megelőző vizsgálat megindítását kérte maga ellen. A megye közigazgatási bizottsága ma foglalkozott a kérvénnyel s a közleményt egyedül a választási harc szüleményének tekintvén, nem tartotta szükségesnek a vizsgálat megindítását. Az alispán pedig bejelentette ugyancsak az ülésen, hogy epen a fentebbi okból a sajtópört megindítására sem adta meg a felhatalmazást a panaszos főszolgabírónak.

— **(Jelentés a vízről.)** A Tettye forrás vízszolgáltató képessége: folyó hó 14-én reggel 6 órakor a tettyei viztartóban 1000; az ellentartóban 1180 kbm. víz volt; a hozzátoiyás 24 óra alatt 1200 köbméter.

— **(Ipartestületi tisztújítás)** A villányi ipartestület e hó 6 án délután az iparostanonciskolában tartotta meg a tisztújítást, melyen a tisztikar a következőképen alakult meg: elnök lett **Steibler** András, községi bíró, kit már kilencszer tisztelték meg az elnöki állással; alelnök **Nagl** Ádám, pénztáros **Kelbert** Péter, titkár **Zirnstein** József, választmányi tagok: **Reder** Ferenc, **Bauer** Ádám, **Bartonics** Antal, id. **Müller** János, **Müller** János kovács, **Helstáb** Gáspár, **Aiter** Ede, **Beked** Vendel, **Maurer** József, **Kolbert** János, **Anchenman** László és **Kramer** János.

— **(Sok az akta)** A megyei erdészeti albizottság múltévi forgalmáról jelentést tettek ma a megye közigazgatási bizottságának. E szerint a múlt évben 432 ügydarab érkezett az albizottsághoz, melyből csak 233 lett elintézve. Az alispán ennél fogva megbizta a megyei tiszteletbeli aljegyzőt az ügydarabok átvételével és szükség esetén a közigazgatási kiadóban egy munkaerőt fog alkalmazni az erdészeti alap területére, hogy a sok hátralék elintézhető legyen. A mihez ma a közigazgatási bizottság hozzájárulását meg is adta.

— **(Közegészség a megyében.)** Baranyavármegyében a múlt hóban az egészségügyi állapot elég kedvező volt. Jobb, mint az azelőtti november hónapban. Egyes járványos betegségek is csak szórványosan léptek fel. Baán községben a hagymáz a hó első felében 10 esetben; a második felében azonban 16 esetben lépett fel. Vaszett ebmarás három volt s a megmárt egyének a Pasteur-intezetbe szállították.

— **(Miniszteri köszönet.)** A belügyminiszter **Hetyey** Sámuel megyéspüspöknek a mohácsi szegényház alapja javára tett kétezzer koronás alapítványáért köszönetét fejezte ki.

— **(Betörés.)** **Szabó** József, alsómá-kár-ut 9 $\frac{1}{2}$ szám alatti házána az éjjel betörés történt. Az eddig még ismeretlen tettes az éléskamrába tört be s onnan egy csomó élelmiszert vitt el. A káros feljelentésére megindította a rendőrség a nyomozást az ismeretlen beörő után.

— **(Megcsipett zsebtolvaj.)** **Vörös** János kocsisnak tegnap este egyik szigeti-országuti korcsmában valaki ki akarta emelni a zseboráját a zsebéből iddogálás közben. **Vörös** János azonban észrevette, hogy idegen kéz motoszkál a zsebében s oldakapott az órájához. Az óra már a zsebtolvaj kezében volt, s ez leejtette a padlóra. Onnan vette fel a gazdája, aki a megcsipett zsebtolvajt feljelentette a rendőrségnél. De hogy ki volt, azt nem tudja, mert a tettes a nem sikerült zsebelés után megugrott a korcsmából.

— **(Raktárházforgalom.)** A Magyar leszámítoló és pénzváltó bank barcsi raktárainak forgalma 1901. évben a következő volt: buza 270283 m. m., rozs 25145 m. m. árpa 22215 m. m. zab 187630 m. m. tengeri

1091562 m. m., repce 430 m. m., hüvelyesek 4709 m. m., liszt 1007 m. m., különféle 66340 m. m. Összesen: 1669311 m. m. 22962800 korona biztosítási értékben.

— **(Telefon a járási központokon.)** Kocsits Kamill alispán megindította a tárgyalásokat az iránt, hogy a járási központokon, elsősorban Szentlőrincen és Sásdon telefon létesíttessék s az a pécsi és budapesti forgalomba bevonassék. A postaigazgatóság hajlandó is erre, ha az évi 840 kor. díj előfizetők által biztosítottatik. A tárgyalások most tovább folynak s bizonyára már a tavasszal létesülhetnek is a járási telefonösszeköttetések.

— **(Adóügyek.)** A pénzügyigazgató jelentette a megyei közigazgatási bizottság mai ülésén, hogy decemberben a megye területén 339.879 kor. egyenesadó folyt be. Az előző év decemberében 324.324 kor. folyt be; tehát a múltévi decemberi befizetés 15.554 kor. jobb volt az előző év decemberénél. A múlt év tizenkét hónapjában befolyt 2.350.605 kor. Az 1900. év tizenkét hónapjában pedig 3.366.817 kor., tehát 16.211 koronával kevesebb volt 1901-ben, mint 1900-ban. A múlt év végén maradt hátralék 278.657 kor., míg 1900. év végén volt hátralék 369.321 kor. Tehát 1901-ben 90.663 kor. kevesebb volt a hátralék, mint 1900-ban. Hadmentességi adóban befolyt 69.345 kor. a múlt évben; míg 1900-ban 67.889 kor. folyt be. Tehát 1901-ben az eredmény itt is kedvezőbb volt 2.452 koronával, mint 1900-ban.

— **(A budai városi kath. körbálja.)** Hirt adtunk már róla, hogy a budai külvárosi kath. kör f. hó 19-én, vasárnap tartja szokásos táncvigalmát a sörház-utcai Scholz-féle sörcsarnok összes helyiségeiben. Az előjelekből ítélve ez egyike lesz az idei farsang legsikerültebb multságainak, akkora az érdeklődés iránta minden körben. A budai városi kath. kör multságai különben is nevezetesek arról, hogy igazán családias fesztelenségük és ügyes rendezésük folytán kielégítenek minden hozzájuk fűződő várakozást.

— **(Elégette a pénzt.)** Duna-szekcsői levelezőnk írja: Kiefer Ádám, duna-szekcsői nagyvendéglős, meghívta Jakab Ádámot és feleségét, hogy neki a kiszolgálásban segítségére legyenek. El is mentek, de féltvén pénzüket, az aszony a kályha hamuja közé dugta 30 frt papír és 9 frt értékű ezüst pénzt. Másnap reggel Jakabné tüzet rakott, hogy mire férje fölkel, meleg legyen, s aztán leült imádkozni. Később a férj az előző napi keresetéből 1 frt és néhány krt adott át feleségének, hogy azt is a többi pénz közé tegye. Ekkor aztán észébe jutott Jakabnének, hogy hova tette a pénzt. Hiába kereste már, csak a hamvára akadt a drága pénzének.

— **(A Tortyogó forrásnak)** az új városi vízvezeték céljaira történendő kisajátítási eljárásáról Nagy Jenő, vármegyei ügyész, mint a kiküldött bizottság elnöke ma tett jelentést a megye közigazgatási bizottságának. A jelentés szerint az e hó 3-án Kővágószőlőn, 4-én Töttösön, 5-én Bakonyán és folytatólag Bicsérdén megtartott kisajátítási eljárás nem sikerült s most az ügy bírói uton folytatódik. Maga a kisajátítási eljárás ugy 268 kor. költséggel járt, miből 200 koronát Pécs város köteles megfizetni. Lehetőleg nyolc nap alatt, mert különben megekeznekvalják a nemes várost.

— **(Felgyújtott szemétdomb)** A budaikülvárosi temető alatt több 10—12 éves gyerek játék közben felgyújtott egy szemétdombot. A tüzet szerencsére észrevették az arrajárók és elnyomták, mielőtt nagyobb veszedelem származott volna belőle.

— **(Lemondott főügyész.)** Folly József, Somogyvármegye tiszti főügyésze — mint a »Kaposvár« mai számában olvassuk — lemondott főügyészi állásáról.

— **(Falusiak a városban.)** Csákány Lajos és Pupilla Mihály, cserkúti lako-

sok tegnap bejöttek Pécsre és itt egy koremban felöntvén a garatra, kocsijukkal vad gyorsasággal száguldottak végig a pálya-utcán. Egy rendőr azután letartóztatta őket s bekísérte a városházára. Ott kihallgatásuk után szabadon eresztették őket s ekkor ismét botrányt csináltak. Bevitték hát őket ismét a városházára, hol azután kipihenték a bor okozta mámort s elment a kedvük a harmadszori botránycsinálástól.

— **(A magyarországi keztyűs és sérvkötő segédek szakszerveletének pécsi fiókjá)** január hó 26-án a sörház összes termeiben, a könyvtár alapja javára farsangi táncestélyt rendez. Kezdeté esti 8 órakor. A zenét Koródy Károly kedvelt zenekara szolgáltatja. Belépti-díj előre váltva 80 fillér, este a pénztárnál 1 korona. Jegyek előre válthatók: Szigethy Ede vendéglős és Csapó I. cukrásznál s az összes rendezőségénél. Feltűzések köszönettel fogadtatnak és hiriapilag nyugtáztatnak.

— **(Vesztett tehén és a gazda.)** Nádason Jakab Ádám, ottani lakos tehenén kiűtött a veszettség. A tehén a mellette foglalatokodó Jakabot patájával orron rugta s az így támadt sebbe valahogy belejutott a veszett tehén nyálkájá. És ez megfertőztette Jakab Ádámot is s hogy a veszettség áldozatává ne legyen, felszállították a Pasteur-intézetbe.

— **(A gyorsaság nem bosszókányság.)** Az egyházmegyei tanfelügyelőség még a múlt évben, 1732. szám alatt intézkedett a hegyháti Gyümölcsény községben fenálló róm kath. hitvallású népiskolánál már huzamosabb idő óta üresedésben levő tanítói állás betöltése ügyében, amennyiben ideiglenes minőségben M. T—t nevezte ki a nevezett iskola tanítónőjévé. Az egyházmegye ezen határozataról úgy a kinevezett tanítónő, mint — remélhetőleg — Felső Mindszent ügybuzgó, a tanítók minden ügyét szíven viselő plébánosa, mint a gyümölcsényi iskolaszék elnöke a kerület esperese által 103—901. évi nov. 2-án értesített. Eddig rendben. Hanem most következik a slendriánizmus. Felső-Mindszent ügybuzgó plébánosa, ki üres óráiban még tanügyi pártolásra is rá ér, még üresebb óráiban pedig gyümölcsényi iskolaszéki elnök, múlt év november elejétől mai napig még nem tartotta érdemesnek a már kinevezett tanítónővel állását elfoglaltatni. Igaz, hogy ily nemű véghetetlen bántó dolog csak a felső-mindszenti parochia iskoláinál történhetik meg, ami azonban alig zárja ki azt, hogy ezen tarthatatlan állapotnak egyszer valahára véget kell már vetni, mert elvégre is talán a kötelmeiről megfélekedező iskolaszéki elnöknek is van felettes hatósága, a mely remélhetőleg tudtára fogja adni, hogy félreismert jogok mellett vannak félreismerhetlen köteleességek is.

— **(Legcélszerűbb)** és legjobb minőségű katonai és turista távcsövek, kiváló finom lencsékkel, továbbá a legjobb és kellemesen ülő szemüvegek és orrszorítók, szürke, nap ellen védő szemüvegek csak Schönwald Imrénél, Pécsen, Király- (fő) utca a hatyru épületben kaphatók.

— **A Szecesszió-sörözőben** ma, szerdán, Rácz Gaszti hangversenyez.

KRONDORFI A LEGJOBB NYALKAOLODO GYÓGYVIZ

Művészet, irodalom.

○ **Aranyember.** Jókai eme drámája azok közé a darabok közé tartozik, melyeket évek óta adnak minden szezonban legalább egyszer. Az idén is előadták tegnap ifjúsági előadásképen, zsufolt földszint és tömegesen

látogatott karzat előtt. Ha azonban párhuzamot akarunk vonni a többi és a tegnapi előadása között eme darabnak: az összehasonlítás nem ütne ki mindegyben jelenlegi szintársulatunk javára. Mert bizony láttuk mi már az »Arany ember«-t sokkal jobb előadásban is. A szereplők közt ugyanis voltak olyanok, kiknek kezében határozottan elmosódott a szerep; voltak másodsorú olyanok, kik szertelenül túloztak; noda harmadszor voltak olyanok is, kik mindenben jól játszottak. Ez utóbbiakról szólunk először. *Thury Elemér* a címszerepben nemes hévvel és drámai igazsággal játszott. *Kardos Andor Krisztyán* Tódora kimagasló, mély tanulmányra valló, igazán gyönyörködtető alakítás volt. *Pesthy Kálmán* a csajkás tiszt rövid szerepében nyílt színen is tapsot kapott. *Thury Noémije* poétikus, kedves alakítás volt. Bár ő már némely helyen az ok nélküli túlzásba esett. Ilyen túlzást vitt bele *Fekete Lajos* Trikalisz Euthym és *Vágó Béla* Brazovits Atanáz szerepébe. *Acél Szidi* kezében Timea alakja elmosódott; *G. Miklósy Ilona* is balványan színezte ki Athalia szerepét. Ezt mondhatjuk *Molnár Gyulára* is, a többi szereplők ha nem is használtak, de nem is rontottak. A közönség többször a lámpák elé hívta Thuryt és jobb partnereit.

○ **Alberti Verner nem jön** Csak a tegnapi esti számban írtuk meg, hogy a világhírű opera tenorista, *Alberti Verner* e hó 15 és 16-án a pécsi nemzeti színházban föllép. A távirat későn érkezett s az igazgatóság nyomában intézkedett is, hogy a közönség idejekorán tudomást szerezzen róla. Este azonban újabb távirat érkezett, a mely tudatta az igazgatósággal, hogy *Alberti Verner* most nem jöhet, beteg, a sok föllépés kimerítette. *Nádassy* nyomában telefon útján értekezett vele, azonban a művész kijelentette, most nem jöhet, csak e hónap végével. *Azok, a kik már jegyeiket megváltották, visszaválthatják a pénztárnál, vagy pedig megtarthatják érvényességgel az elhalasztott előadásra.* — A műsor most így alakult: szerdán »Garasos alispán«, csütörtökön »Citerás«, pénteken a »Kaméliás hölgy« kerül színre.

A közönség köréből. És mégis mozog a föld.

(Leonidas ünnepi temetése.)

Elmondhatom immár a bibliai agg Simeonnal: most már bocsásd el uram szolgálodat, mert ime, szemeim látták az urat, egy járás szeretetének glóriájával övezve.

Az epedve várt látományt drágán, élettemmel fizettem meg. Igen halott vagyok, erkölcsi halott. Egy kir. közjegyző és egy főszolgabíró vállalkozott azon kéjes szerepre, hogy pezsgős üvegek durrogása között spékkeljenek fel, — akár a cserebogarat, — gyógyó ékesszólással pengtetett dikciójuk lándzsa hegyére és a saját külön publikum tapsolt, éljenzett a hajmeresztő produkció láttán, míg én utolsót huhogva, bűnös voltom teljes tudatában, irtózatoss önvádától gyötörtetve, fejeztem be elhibázott életemet.

Hiszen elismerem én, hogy nagy boldogot cselekedtem meg azzal a »Hegyhát forrong« című cikk utszéli verebek módjára való elcsiripelésével, de hát szolgáljon mentességemül, hogy a hegyháti közállapotok teljesen ismeretlenek előtttem, s hogy halavány ideám sem volt azon mérhetlen szeretetről és ragaszkodásról, a melylyel a járás polgárai kor, nem- és rang különbség nélkül körülrajongják a járási főszolgabíró. Oh én szerencsétlen »sötétben bujkáló éjjeli bagoly«, hogy is mertem én fényes nappal huhogni? Ime, az a nagy szeretet és ragaszkodás, a mit én tagadásba merészelttem venni — megnyilatkozott, mi több, fényesen sikerült bankettben, ehető és iható formában, zúgó éljenzésben.

Nézzük csak, kik voltak jelen azon a „spontán“ lelkeseést szült összehozott banketten? Ott voltak a „Pécsi Napló“ referádája szerint:

Darócy Aladár, — Kohn József,
Halvax József, — Weisz Ödön,
Késmárky József, — Herzfeld Béla,
Vidák József, — Stein Ferenc,
Rattmann B., — Kreiner József,
Fülöp István, — Stauber Hugó,
Dreher Arnold, — Kunfy Adolf,

továbbá: Lebovics főrabbi, Stein Lajos, Mautner Adolf, Mautner Ödön (oroszlói) Blum-Virág, Krausz Győző, Wiener stb. Idáig az arisztokraták, a plebs, (értsd: jegyző, tanító stb.) csak mint szám szerepel a „Pécsi Napló“ listáján.

És feláll vala a pecsenyénél Barna Lajos kir. közjegyző ur és szóla vala ekképen: „... egy sötétben bujkáló éjjeli bagoly (már mint Leonidás) ... görbe utakon halad ... összehadar hetet havat ... (ojjé!) méltóságunkon alulinak tartjuk még csak cáfolgatni is ... vissza tehát Leonidás ur (köszönet a megkülönböztető „ur“ szócskáért) az ön alaptalan vádaskodásával (no, nó, talán még sem) ön nem a mi vérünk, nem a mi testünk, önnel közösséget nem vállalunk ... Juj, édes közjegyző uram, hiszen nem is óhajtok én a Kohnok és Weiszok véréből valónak lenni, meg hogy a testük? Ujj! A mi ráadásul a közösséget illeti, Isten ments, hogy önök közösséget vállalja nek velem, vagy én önökkel.

Nem én!

És most következett a bankett lénypontja, vagyis Leonidás másodizben való felspékelése. Szegény Leonidás, kellett ez neked? — És szóla az ünnepelet: „... hogy én néhány embernek, de különösen egy, a

multnak sötét homályából hivatlanul előtolakodott, de innen az igazság, a becsületesség, a tisztesség könyök dőfései által a régi sötétségbe vissza fűzött még sötétebb rendszernek nagy száka vagyok a szemében ... nem félek annak részben sárga irigységtől, részben sértett hiúságtól, feltétlenül azonban személyes gyűlöletből eltorzult arcu csenevész hadától sem.

A tisztelt főszolgabíró ur talányokban versel. Kiket ért „nehány emberek“ alatt? Ki tolokodott elő a mult sötét homályából? Kik azok, „a kiket az igazság (?) a becsületesség (?) a tisztesség (?) könyök dőfései a régi sötétségbe vissza üttek? Am mondja meg nyíltan: mit irigyel tőle az a görbe utakon haladó Leonidás? Miben és mennyiben és mennyiben van hiúsága megsértve annak az eltorzult arcu csenevész hadnak? Hm, milyen hamar is forog az a bizonyos kerek, engem neveznek éjjeli bagolynak s önök hadarásznak — sötétben!

Nesze neked Leonidás, te szerencsétlen órában született „szak-utcai hős! Ime a járás feléd szórja haragjának menyköveit s te még sem hullasz a porba, hogy irgalomért, kegyelemért esdekelj azért a szörnyű bünyödért, hogy írni mertél valamit a hegyháti periferiák jcg, törvény és igazságáról! Deresre az ilyen haszontalan fickóval, ki nem toru térdre a járás minderhatósága előtt! Megnyuzni az olyan pökhendi frátert, a ki a Hegyhát türhetetlen állapotait szellőztetni merészli!

Hanem legyünk őszinték. Azok a muszáj banketten elhangozott éljenek mind őszinték voltak? Nemely utszéli veréb azt csiripeli, hogy ugy suttymkán, az asztalok végiben Leonidást is éltették, sőt Isten bocsá, — az ördög nem alszik, — ha ugy titkos szavazásra bocsájtották volna a szeretet spontán való

megcselekvését, talán Leonidás neve került volna ki győztesen az urnából, ha csak kilenc csendőr ott nem silbakol, mint — Kapos-Szekcsőn.

És most béke velünk. Bujkáló éjjeli bagoly letemre vissza térek az éj sötétjébe, a hornan előtolakodtam, azzal az édes megnyugvással, hogy önök ez egyszer nem ismertek a bagolyra. Nem bagoly vagyok én, hanem halálmadár, a betegek réme.

Kuvik! Kuvik!
Pax?? Vagy?

Leonidás.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTAV PLEININGER FERENC
Segédszerkesztő
HONTHY ISTVÁN.

Hirdetések.

A Richter-féle Liniment. Caps. comp.

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszser, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvénynél, csúznál és meghűléseknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony“ védjeggyel és a „Richter“ cégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapesten.

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállító.
Rudolstadt.

Pécsi kölcsönös segélyző-egylet

(Pécs, Király-utca 23. sz. saját ház.)

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, miként az előjegyzések a pécsi kölcsönös segélyző-egylet XXXVII. évtársulatának törzsrészevényeire a mai rappal kezdetüket vették s e célból az aláírási ívek az intézet helyiségében a rendes hivatalos órák alatt (vasárnapokat és ünnepeket kivéve) d. e. 9—12 óráig kitéve vannak.

Az ujonnan keletkező 1902. évi 37. évtársulat, épp ugy, mint a korábbi harminczhat évtársulat: **6 évre terjed** s így az egy-egy részletre megállapított **1 korona tetét 6 éven át fizetendő.** A befizetések emez új évtársulatra 1902. évi január 2-án kezdődnek s a második hét végéig azaz: **1902. évi január hó 11-ig** teljesíthetők anélkül, hogy az alapszabályokban megállapított késedelmi pótlékot az egyheti mulasztásért fizetni kellene. **A törzsrészevények a 6 évi ciklusra egyszerre is befizethetők** s ez esetben egy-egy törzsrészevény után — a 6 évre megjáró 312 korona helyett **276 korona fizetendő.**

Az előjegyzés alkalmával minden egyes aláírt törzsrészevény után **2 korona beíratási díj** lesz fizetve.

Az aláírók í kintet nélkül a jegyzett törzsrészevények számára, az intézet rendes tagjai — részevényesei lesznek s ezért köztük — hat év letelte ut — a megfelelő kamat s az elért összes tiszta a nyereség, a jegyzett törzsrészevények arányában teljese mértékben jut elosztásra

A „Pécsi kölcsönös segélyző egylet“ tagjainak további rendelkezésig magán kötlevel, váltó, kötvény, kézi és jelzalog folyószámla kölcsönöknél nemkülönböztetve a hatodik, vagyis utolsó évtársulat elélegkenti visszafizetésénél a rendes leszámolásáig 6%-ot számít.

Továbbá tagjainak a kölcsöntőke és kamatok könnyebb visszafizetése céljából a hitelnyújtás újabb nemét honosítja meg, ugyanis jelzalog, értékpapír biztosíték vagy kötelezvényekre kezesség mellett részletenkint 360 korona előleget nyújt, oly módon, hogy e tartozás hetenkint 1 korona tőke törlesztés és 42 fillér kamat, vagyis hetenkint 1 korona 42 fillérrel 6 év alatt visszafizettetik.

Elfogad rendes takarékbetéteket is (2 koronától bármily magas összegig)

s eme betéteket, rendes körülmények között ha kisebb összegekről szólnak, kivételre, felmondás nélkül, nagyobb összegeket pedig a lehető legrövidebb felmondási idő igénybevételével fizeti vissza

s az ily takarékbetétek után 4% kamatot fizet.

A betétek után kivettelt 10% tőke kamatadót a betevő megterhelése nélkül az intézet maga fedezi.

A vidéken lakó egyesületi tagok s ügyfelek által teljesítendő befizetések megkönnyítése költségmentesítése, valamint a részükre kiutaltványozandó összegeknek előnyösen való megküldése céljából a pécsi kölcsönös segélyző egyletnek **giró számlája** van az osztrák-magyar banknál és **chek-számlája** a m. kir. posta takarékpénztárnál, mely utóbbi számlára szóló befizetési lapok egyszerű felkérésre, bárkinek is megküldve lesznek.

Mindenkor üzemeltetésekre vonatkozó, vagy más egyéb felvilágosítással az intézet vezérigazgatója mindenkor leggyorsabb készséggel szolgál s ugyancsak rála, illetve az intézet helyiségeiken, megszereshetők az **egyesület alapszabályai is,** akár személyesen, akár levél útján kívántatnának.

Kelt a pécsi kölcsönös segélyző-egylet 1901. évi november 28-án tartott igazgatósági üléséből.

KINDL JÓZSEF,
vezérigazgató.